

Πιλοτική Εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης

Η πιλοτική εφαρμογή

Δεκέμβριος 2016

- Πρόσκληση για την προετοιμασία της εισαγωγής συστήματος Περιγραφικής Αξιολόγησης των μαθητών/-τριών σε όλες τις βαθμίδες της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης
- Στόχος η επιλογή τουλάχιστον **65 δημόσιων σχολικών μονάδων** (13 Νηπιαγωγείων, 26 Δημοτικών, 26 Γυμνασίων) για να λειτουργήσουν ως «πιλοτικά σχολεία».
- **395** σχολικές μονάδες εκδήλωσαν ενδιαφέρον
  - Επιλογή **81** σχολείων

Σκοπός της Δράσης

- η εισαγωγή συστήματος Περιγραφικής Αξιολόγησης ως παιδαγωγικά προσανατολισμένης μορφής αξιολόγησης που επιτρέπει τη διαμόρφωση πρακτικών με έμφαση
  - στη συνεχή ενθάρρυνση και ενίσχυση των μαθητών/-τριών,
  - στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους,
  - στην εξατομικευμένη και αναλυτική ανατροφοδότηση,
  - στη συνεργατική και κοινωνική μάθηση,
  - στη διαφοροποίηση και εξατομίκευση της διδασκαλίας
  - στην ουσιαστική ισότητα ευκαιριών.

Για την υλοποίηση της Δράσης:

- διαμορφώθηκε επιμορφωτικό – υποστηρικτικό υλικό και Οδηγός Διαδικασιών
- δημιουργήθηκε ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle
- υλοποιήθηκαν δύο Κύκλοι επιμόρφωσης (Α΄ και Β΄) των εκπροσώπων των πιλοτικών σχολείων καθώς και ενημέρωση των Σχολικών Συμβούλων
- πραγματοποιήθηκε ενδοσχολική επιμόρφωση – ενημέρωση από τους εκπροσώπους συντονιστές εκπαιδευτικούς των πιλοτικών σχολείων σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Σχολικούς Συμβούλους
- πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως και επιτόπιες επισκέψεις σε πιλοτικά σχολεία

Το υποστηρικτικό υλικό

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Κείμενο Εργασίας
ΑΘΗΝΑ 2017

Οδηγός Εκπαιδευτικού
για την
Περιγραφική Αξιολόγηση
στο Δημοτικό

Τεύχος Α΄
Περιγραφική Αξιολόγηση:
Θεωρητικό Πλαίσιο
και Μεθοδολογία

Κείμενο Εργασίας
ΑΘΗΝΑ 2017

Οδηγός Εκπαιδευτικού
για την
Περιγραφική Αξιολόγηση
στο Γυμνάσιο

Τεύχος Α΄
Περιγραφική Αξιολόγηση:
Θεωρητικό Πλαίσιο
και Μεθοδολογία

Κείμενο Εργασίας
ΑΘΗΝΑ 2017

Το υποστηρικτικό υλικό περιλαμβάνει

- βασικές θεωρητικές αρχές της Π.Α.
- μεθόδους για τη συλλογή και καταγραφή αξιολογικών στοιχείων με παραδείγματα
- τα στάδια και τους τρόπους συλλογής, καταγραφής, ερμηνείας, αξιοποίησης και κοινοποίησης των αξιολογικών στοιχείων
- τη διαδικασία της ποιοτικής αποτύπωσης των αξιολογικών στοιχείων στην έκθεση προόδου
- γενικά και ειδικά κριτήρια αξιολόγησης για τους τομείς και τα γνωστικά αντικείμενα
- σενάρια ανάπτυξης διαδικασιών αξιολόγησης

Κριτήρια αξιολόγησης για το μάθημα της Πληροφορικής

Α' Γυμνασίου

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Διάκριση βασικών εννοιών Πληροφορικής
Δημιουργική χρήση του κειμενογράφου
Εξοικείωση στη χρήση και αξιοποίηση του Διαδικτύου
Γνώση βασικών προγραμματιστικών εννοιών για την επίλυση προβλημάτων
Ενδιαφέρον και συμμετοχή
Συνεργασία
Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών

Κριτήρια αξιολόγησης για το μάθημα της Πληροφορικής

Β' Γυμνασίου

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της Πληροφορικής
Χρήση βασικών προγραμματιστικών τεχνικών για την επίλυση προβλημάτων
Επίλυση προβλημάτων με τη χρήση υπολογιστικών φύλλων
Δημιουργία πολυμεσικών εφαρμογών και παρουσιάσεων
Αναζήτηση πληροφοριών, επικοινωνία και συνεργασία μέσω του Διαδικτύου
Ενδιαφέρον και συμμετοχή
Συνεργασία
Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών

Κριτήρια αξιολόγησης για το μάθημα της Πληροφορικής

Γ' Γυμνασίου

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Διερεύνηση καθημερινών προβλημάτων που δύνανται να επιλυθούν μέσω Η/Υ
Σχεδίαση και επίλυση προβλημάτων αξιοποιώντας προγραμματιστικές τεχνικές
Δημιουργία, επικοινωνία και συνεργασία σε διαδικτυακά περιβάλλοντα
Ενδιαφέρον και συμμετοχή
Συνεργασία
Αυτονομία και ανάληψη πρωτοβουλιών
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Υλοποίηση της Δράσης

- επιδιώχθηκαν:
  - η αποτίμηση και προσαρμογή ποικιλίας αξιολογικών μεθόδων και εργαλείων
  - ο σχεδιασμός και η αξιοποίηση κατάλληλων στρατηγικών
    - για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού,
    - τη διαμόρφωση σεναρίων διδασκαλίας
    - και την επιλογή διδακτικών μεθόδων,
  - η ενεργή συμμετοχή και εμπλοκή των μαθητών/-τριών στις διαδικασίες της Περιγραφικής Αξιολόγησης
  - η διαμόρφωση πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων,
  - η ανατροφοδότηση και αξιοποίηση των ποικίλων εμπειριών από την πιλοτική εφαρμογή για τη διαμόρφωση πρότασης και τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής.

Το έργο των πιλοτικών σχολείων

Το προτεινόμενο πλαίσιο προτάθηκε να εφαρμοστεί:

- σε **δύο τουλάχιστον μαθήματα** για τις/τους εκπαιδευτικούς τάξης της Α/θμιας (ΠΕ70) και
- σε **ένα τουλάχιστον τμήμα** για τους εκπ/κούς ειδικότητας της Α/θμιας ή Β/θμιας, ώστε να εστιάσουν σε μικρότερο αριθμό μαθητών ή γνωστικών αντικειμένων.
- Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί των πιλοτικών σχολείων κλήθηκαν να παράσχουν ανατροφοδότηση σχετικά με την πορεία του έργου και το προτεινόμενο πλαίσιο μέσω της **συμπλήρωσης ανώνυμων ερωτηματολογίων 3 φάσεων**.

Η Αξιολόγηση της πιλοτικής εφαρμογής της περιγραφικής αξιολόγησης

Συμπεράσματα & Προτάσεις

Βαθμός ικανοποίησης – Στάση

Νηπιαγωγείο:

- η πλειονότητα των εκπ/κών δηλώνει ικανοποιημένη από τη συμμετοχή
- ένα ποσοστό τηρεί κριτική στάση, κυρίως λόγω της ανεπαρκούς δια ζώσης υποστήριξης και της περιορισμένης διάρκειας του προγράμματος
- οι εκπ/κοί φαίνεται να υιοθετούν τις βασικές θεωρητικές παραδοχές της Π.Α. όπως προτείνονται από το Ι.Ε.Π.

Δημοτικό:

- αντικρουόμενες απόψεις ως προς τον βαθμό ικανοποίησης από τη συμμετοχή τους:
  - 41% εκφράζουν επιφυλάξεις,
  - 36% δηλώνουν σε μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι
- η πλειονότητα έχει θετική εικόνα για την περιγραφική αξιολόγηση

Γυμνάσιο:

- σχεδόν οι μισοί, δηλώνουν ικανοποιημένοι
- κριτική στάση απέναντι στην εφαρμογή της Π.Α. γενικότερα
- επισημαίνουν προβλήματα που αφορούν στην επιμόρφωσή τους

Αντιλήψεις Εκπαιδευτικών

- διαδικασία που βοηθά την/τον εκπαιδευτικό:
  - να κατανοήσει τη μάθηση και να την υποστηρίξει,
  - να αποτιμήσει την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών,
  - να εντοπίσει δυνατότητες και αδυναμίες,
  - να αναστοχαστεί για τις διδακτικές του πρακτικές,
  - να επικοινωνήσει πιο ουσιαστικά και να ενημερώσει τους γονείς.
- θετικό βήμα που προϋποθέτει κι άλλες αλλαγές
- **χρονοβόρα και επίπονη διαδικασία.**

Η επίδραση της πιλοτικής εφαρμογής

Νηπιαγωγείο/ Δημοτικό:

- οι πιο σημαντικές αλλαγές καταγράφονται:
  - στην αξιολόγηση της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών/-τριών,
  - στη συνεργασία τους με τους/τις συναδέλφους τους,
- επηρέασε λιγότερο:
  - τις διδακτικές πρακτικές,
  - τη μάθηση και ανάπτυξη των παιδιών,
  - τη συνεργασία με τους γονείς και
  - τη συμμετοχή των παιδιών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η επίδραση της πιλοτικής εφαρμογής

Γυμνάσιο

- Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών δεν εντόπισε σημαντικές αλλαγές στην εκπαιδευτική πράξη
- Περισσότερο από το 1/3 των εκπαιδευτικών εντόπισε σημαντικές αλλαγές στη **συνεργασία με τους/τις συναδέλφους**,
- **κουλτούρα** του σχολείου.
- Το 1/3 των εκπαιδευτικών αναφέρεται στη συμβολή της διαδικασίας στις **διδακτικές τους πρακτικές** και στην **αξιολόγηση της μάθησης** και της **ανάπτυξης των μαθητών/-τριών**.

Τα οφέλη από την εφαρμογή της Π.Α.

Μαθητές-μαθήτριες

- ενισχύθηκε
  - η συλλογική τους δράση και η συνεργασία με τους συμμαθητές,
  - η αυτοπεποίθησή τους,
  - η εμπλοκή τους στις διαδικασίες της μάθησης,
  - η κατανόηση των δυνατοτήτων και των αδυναμιών τους.

Εκπαιδευτικοί

- ενισχύθηκε
  - αναστοχασμός τους για την αξιολόγηση,
- συνέβαλε
  - στην παροχή στοχευμένης ανατροφοδότησης στους/τις μαθητές/-τριες
  - και λεπτομερούς και τεκμηριωμένης ενημέρωσης στους γονείς/κηδεμόνες τους.

Με τα λόγια των εκπαιδευτικών ...

Θεωρώ ως πολύ θετικό το γεγονός, ότι η διαδικασία εστιάζει στα θετικά βήματα των μαθητών, στις δεξιότητές τους, αξιοποιώντας τις και όχι στα αδύνατα σημεία τους.

Είναι μία θετική διαδικασία που ενισχύει την αυτοεκτίμηση του μαθητή που αποκτά με αυτόν τον τρόπο και ο ίδιος μία θετική στάση καθώς και ενδιαφέρον απέναντι στη μάθηση μαθαίνει να αξιολογεί και να ελέγχει τον εαυτό του, μέχρι που οδηγείται στην αυτορρύθμιση.

αλλά

Η όλη διαδικασία είναι χρονοβόρα και υπερβαίνει το εργασιακό ωράριο των εκπαιδευτικών, ενώ η "υποχρέωση" της αξιολόγησης απαιτεί πολλές φορές διακοπή της ροής διδασκαλίας και εργαλεία. Τα παραπάνω αποθαρρύνουν τους εκπαιδευτικούς και πρέπει να ληφθούν υπόψη, ειδικά στο νηπιαγωγείο που ο/η εκπαιδευτικός βρίσκεται μέσα στην τάξη καθ' όλη την ώρα λειτουργίας του σχολείου.

Υποστηρικτικό Υλικό

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών υποστηρίζει ότι:

- ήταν πολύτιμο βοήθημα στην εφαρμογή της Π.Α.
- συνέβαλε στην κατανόηση του θεωρητικού πλαισίου και στην αξιοποίηση των μεθόδων αξιολόγησης

Οι εκπαιδευτικοί προτείνουν:

- την αναμόρφωσή του και τον εμπλουτισμό του με περισσότερα διδακτικά σενάρια

Κριτήρια

Οι εκπαιδευτικοί:

- αποτιμούν σε γενικές γραμμές **θετικά** την καταλληλότητα των κριτηρίων
- επισημαίνουν όμως την αναγκαιότητα:
  - εμπλουτισμού τους σε συγκεκριμένους τομείς (Νηπιαγωγείο)
  - αναδιαμόρφωσης των γενικών κριτηρίων και των κριτηρίων ανά μάθημα (Δημοτικό & Γυμνάσιο)

Μέθοδοι συλλογής δεδομένων αξιολόγησης

Σε όλες τις βαθμίδες

- μέθοδος που αξιοποιήθηκε περισσότερο και χαρακτηρίστηκε ως πιο αποτελεσματική: **παρατήρηση**
- μέθοδος που αξιοποιήθηκε λιγότερο και χαρακτηρίστηκε ως λιγότερο αποτελεσματική: **ετεροαξιολόγηση**

Δημοτικό

- **ερωτήσεις και συζητήσεις**
  - για την αξιολόγηση της μάθησης (αποτελέσματα της μάθησης) και
  - για την αξιολόγηση για τη μάθηση (διαδικασία της μάθησης)

Γυμνάσιο

- **εργασίες/γραπτές δοκιμασίες**
- **συζητήσεις**
- **αυτοαξιολόγηση** (σε μικρότερη συχνότητα)
- **οργανωμένες δραστηριότητες**
- **ατομικός φάκελος**

Έκθεση Προόδου - Νηπιαγωγείο

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών:

- την θεωρεί αναγκαία για την αξιολόγηση της μάθησης και της ανάπτυξης
- αξιολογεί θετικά τη λειτουργικότητα του εντύπου
- θεωρεί ότι μπορεί να βοηθήσει τους γονείς/κηδεμόνες να ενημερωθούν για την πρόοδο του παιδιού τους
- θεωρεί τη σύνταξή της μία από τις σημαντικότερες δυσκολίες που αντιμετώπισαν (εξωδιδασκτικός χρόνος - ανεπαρκής υποστήριξη για την αξιοποίηση των αξιολογικών δεδομένων και τη διατύπωση των αξιολογικών κρίσεων)

Ένας αριθμός εκπαιδευτικών

προτείνει την αντικατάσταση της περιγραφικής μορφής έκφρασης της αξιολογικής κρίσης (ελεύθερο κείμενο) από διαβαθμισμένες κλίμακες και την επίδοση της Έκθεσης μόνο στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

Έκθεση Προόδου - Δημοτικό

- Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών κρίνει θετικά τη λειτουργικότητα του εντύπου
- Ένα σημαντικό ποσοστό εκφράζει επιφυλάξεις - κυρίως όσον αφορά τη μορφή του και σε μικρότερο βαθμό ως προς τη δομή και το περιεχόμενό του
- Απαραίτητες θεωρούνται οι προσαρμογές του εντύπου όσον αφορά τη συμπλήρωσή του σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο τμήμα ή τη συμπλήρωσή του από εκπαιδευτικούς που διδάσκουν ολιγόωρα μαθήματα

Έκθεση Προόδου - Γυμνάσιο

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών θεωρεί ότι μπορεί να βοηθήσει:

- στην αξιολόγηση της μάθησης και της ανάπτυξης των μαθητών/-τριών και
- στη συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες τους

προτείνει

- την απλοποίηση
- και «τυποποίησή» της

Δυσκολίες στην εφαρμογή της Π.Α.

Σε όλες τις βαθμίδες

- ο απαιτούμενος εξωδιδακτικός χρόνος
- η συλλογή και καταγραφή δεδομένων κατά την ώρα της διδασκαλίας
- η ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων
- η σύνταξη της Έκθεσης Προόδου (ιδιαίτερα στο Γυμνάσιο)

Δυσκολίες στην εφαρμογή της Π.Α.

Γυμνάσιο

- χρειάζονται παραδείγματα που θα τους καθοδηγήσουν τόσο για τους τρόπους εφαρμογής της περιγραφικής αξιολόγησης όσο και για τους τρόπους σύνταξης της Έκθεσης Προόδου.
- Επισημαίνουν τα σοβαρά προσκόμματα που δημιουργούν:
  - ο υλοκεντρικός προσανατολισμός και η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, που δεν επιτρέπει αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών διδασκαλίας και αξιολόγησης
  - τα πολλά αντικείμενα και η αναλογία εκπαιδευτικού-μαθητών
  - οι δυσκολίες για εκπαιδευτικούς που διδάσκουν μονόωρα μαθήματα ή μετακινούνται σε διαφορετικά σχολεία.
- Δεν αρκεί η αναμόρφωση του αξιολογικού πλαισίου - **απαιτούνται αλλαγές στα Α.Π. και στο πλαίσιο εφαρμογής τους.**

Σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής

- Η πλειονότητα εξέφρασε θετική γενικά άποψη
- Ιδιαίτερα επισημάνθηκαν
  - η ενίσχυση του ανατροφοδοτικού χαρακτήρα της αξιολογικής διαδικασίας,
  - η εστίαση στην πρόοδο, τα επιτεύγματα & τις δυσκολίες της μαθησιακής πορείας των μαθητών/-τριών,
  - καθώς και στη συνολική δραστηριοποίησή τους που αμβλύνει τον ανταγωνισμό
- Θετική επίδραση στη σύνταξη των Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Εκπαίδευσης για τους μαθητές/-ήτριες
- Διατύπωσαν την ανάγκη για προσθήκη περισσότερων σεναρίων
- Επεσήμαναν την αναγκαιότητα συμμετοχής του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού στη σύνταξη των Εκθέσεων Προόδου

Προτάσεις των εκπαιδευτικών

- παροχή εξειδικευμένης, δια ζώσης επιμόρφωσης
- σταδιακή εφαρμογή της Περιγραφικής Αξιολόγησης
- απλούστευση της αξιολογικής διαδικασίας με στόχο τη μείωση του φόρτου εργασίας για τον/την εκπαιδευτικό
- αναμόρφωση και εμπλουτισμός του υποστηρικτικού υλικού
- προσαρμογή του πλαισίου για τα ολιγόωρα μαθήματα
- αναμόρφωση Αναλυτικών Προγραμμάτων και θεσμικού πλαισίου για την αξιολόγηση της μάθησης

Τέλος Παρουσίασης

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας